

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія **Інформаційних технологій**

ЗВІТ ОПИТУВАННЯ

**Здобувачів фахової передвищої освіти Харківського
політехнічного фахового коледжу щодо дотримання умов
академічної доброчесності**

Харків 2024

З метою реалізації студенто-орієнтованого навчання та захисту базових інтересів студентства на отримання якісної освіти, здобувачами освіти Харківського політехнічного фахового коледжу (далі – Коледж) відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (Стаття 54), Закону України про освіту (Стаття 42. Академічна доброчесність), Положення про організацію освітнього процесу в Харківському політехнічному фаховому коледжі, Положення про опитування (анкетування) учасників освітнього процесу Харківського політехнічного фахового коледжу та Положення про академічну доброчесність у Харківському політехнічному фаховому коледжі, цикловою комісією Інформаційних технологій було проведено опитування здобувачів фахової передвищої освіти за освітньою програмою «Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем», «Обслуговування комп'ютерних систем і мереж», «Мехатроніка та робототехніка» (далі – ОПП).

Основна мета даного опитування – оцінка рівня обізнаності здобувачів фахової передвищої освіти Харківського політехнічного фахового коледжу щодо:

1. Дотримання принципів академічної доброчесності.
2. Розуміння вимог до оригінальності навчальних та наукових робіт.
3. Усвідомлення наслідків порушення академічної доброчесності.
4. Ознайомленості з методами боротьби з плагіатом та іншими видами недотримання академічної доброчесності.

Опитування спрямоване на формування культури доброчесності серед студентів, визначення проблемних зон у впровадженні її принципів та напрацювання рекомендацій для підвищення рівня дотримання етичних стандартів у навчальному процесі.

Аналіз отриманих результатів

Опитування здійснювалося на основі сервісу Диск Google за допомогою інструменту Google - форми. Респондентам пропонувалося заповнити анонімну анкету за посиланням.

В опитуванні, шляхом онлайн анкетування, взяли участь 67 студентів денної форми навчання.

1. **Оберіть освітньо-професійну програму за якою Ви навчалися:**

В опитуванні взяли участь студенти, які навчаються за такими освітньо-професійними програмами:

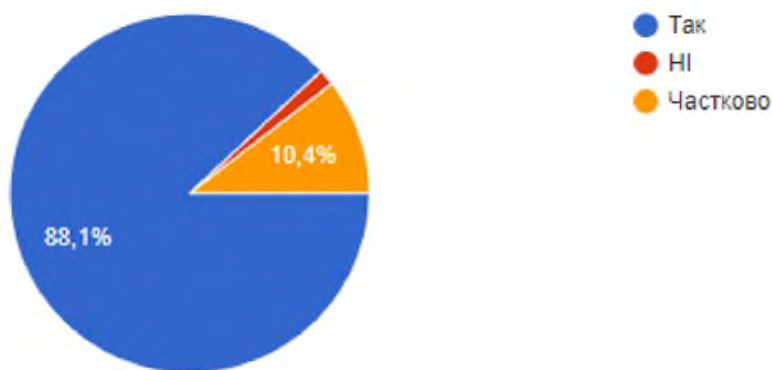
- Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем (151, 174): 41 респондентів, 61,2 % опитаних.
- Обслуговування комп'ютерних систем і мереж (123): 26 респондент, 38,8 % опитаних.

Опитування охопило всі основні освітньо-професійні програми, що дозволяє отримати об'єктивну картину щодо обізнаності студентів із проблемами академічної доброчесності та оцінювання.

2. **Чи знаєте Ви, що таке академічна доброчесність?**

- Знають, що таке академічна доброчесність: 88,1%.
- Частково обізнані: 10,4 %.
- Не знають: 1,5 %.

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (88,1%) добре ознайомлена з поняттям академічної доброчесності, 10,4% мають прогалини в знаннях, але 1,5% зовсім не ознайомлені.

Отже, можна зробити висновок, що колектив Коледжу ознайомлює студентів з поняттям академічної доброчесності, але потрібно підсилити роботу в цьому напрямку, наприклад, надавати додаткові консультації для частини студентів.

3. Чи відома Вам сутність поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?

- Повністю ознайомлені: 95,5 %.
- Частково обізнані: 4,5 %.
- Не знають: 0 %.

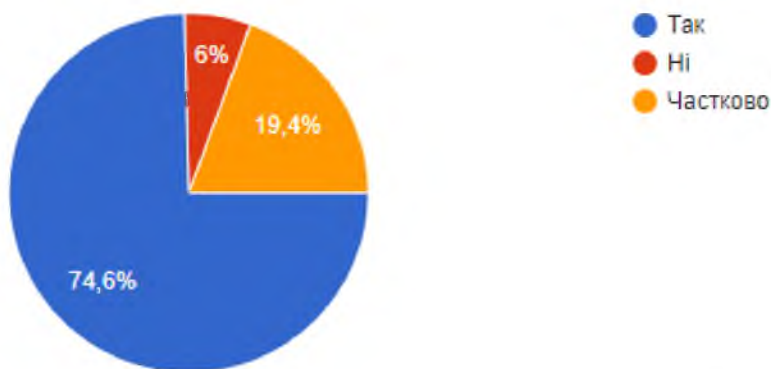

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (95,5%) добре ознайомлена з поняттям «плагіат» та усвідомлюють ризики його використання, 4,5% мають прогалини в знаннях.

Отже, можна зробити висновок, що викладацький склад звертає велику увагу на пояснення щодо недопустимості плагіату в роботі.

4. Чи знайомі Ви з поняттям «самоплагіат»?

- Знайомі з поняттям: 74,6 %.
- Частково ознайомлені: 19,4 %.
- Не знають: 6 %.

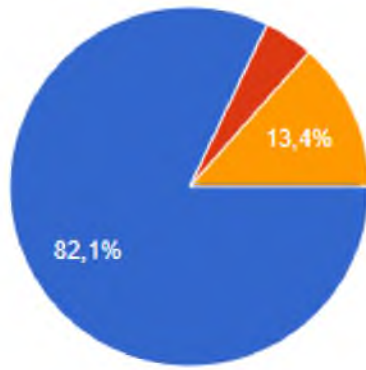

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (74,6%) добре ознайомлена з поняттям «самоплагіат», 19,4% мають прогалини в знаннях, але 6% зовсім не ознайомлені.

Отже, можна зробити висновок, що викладацьким колективом ведуться роз'яснювальні роботи щодо цього питання, але потрібно звернути більшу увагу на пояснення, чому роботи не повинні містити самоплагіату.

5. Чи ознайомлені Ви з положеннями та правилами академічної доброчесності, що діють у коледжі?

- Добре ознайомлені: 82,1 %.
- Частково ознайомлені: 13,4 %.
- Не ознайомлені: 4,5 %.

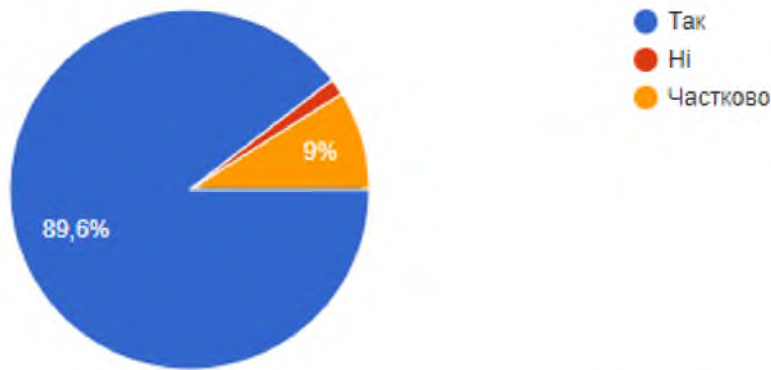

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (82,1%) знають, де міститься інформація про правила академічної доброчесності, ознайомлені з нормативними документами, що регулюють академічну доброчесність учасників освітнього процесу, та вміють ними користуватися. При цьому досить високий відсоток (13,4%) не повністю обізнані з цього питання, а 4,5% зовсім не ознайомлені з документами та правилами, зокрема зі змістом Положення про академічну доброчесність у Харківському політехнічному фаховому коледжі.

Отже, можна зробити висновок, що в Коледжі звертають увагу на доступність інформації для учасників освітнього процесу, але потрібно підсилити роботу по роз'ясненню щодо видів та змісту документів, які регулюють дотримання умов академічної доброчесності, та їх розташування на сайті Коледжу.

6. Як Ви вважаєте, чи достатньо інформації надається студентам про академічну доброчесність?

- Інформації достатньо: 89,6 %.
- Частково: 9 %.
- Недостатньо: 1,4 %.

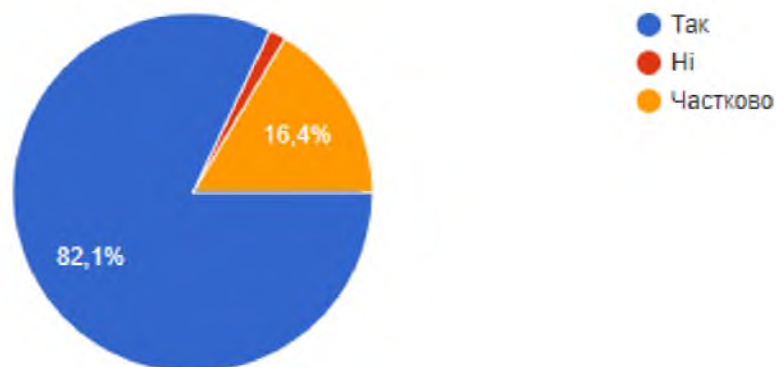

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (89,6%) отримують достатньо інформації про правила академічної доброчесності. При цьому 9% не частково обізнані з цього питання, а 1,4% вважають кількість інформації недостатньою.

Отже, можна зробити висновок, що в Коледжі звертають увагу на роз'яснення учасникам освітнього процесу правил академічної доброчесності, але для частини студентів потрібно надавати додаткові консультації.

7. Чи інформують Вас викладачі, класні керівники навчальних груп, інші працівники коледжу про принципи дотримання академічної доброчесності?

- Завжди інформують: 82,1 %.
- Частково інформують: 16,4 %.
- Не інформують: 1,5 %.

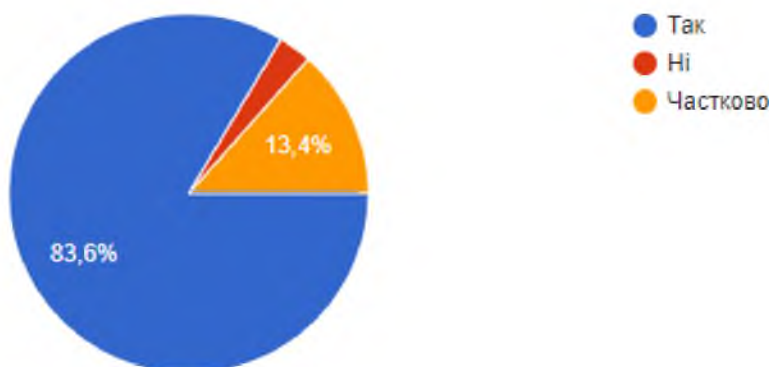
Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (82,1%) отримують інформацію про правила дотримання академічної

добросочесності від працівників Коледжу, але частина (16,4%) опитаних вказала, що отримують лише часткові пояснення і кількість інформації недостатня.

Отже, можна зробити висновок, що викладачі в цілому звертають увагу на роз'яснення інформації про правила дотримання академічної добросочесності. Водночас досить велика кількість респондентів зазначила, що вони отримують недостатню кількість інформації з цього питання. Це може свідчити про прогалини в комунікації між викладачами та студентами.

8. Чи забезпечують викладачі умови для дотримання академічної добросочесності під час навчання?

- Забезпечують: 83,6 %.
- Частково забезпечують: 13,4%.
- Не забезпечують: 3 %.

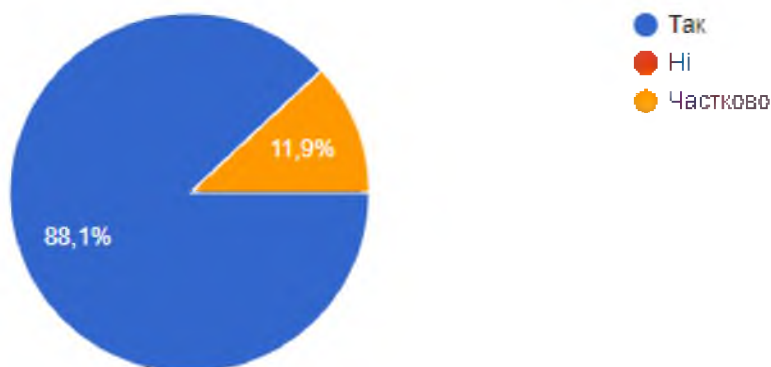

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (83,6%) вважають, що викладачі забезпечують умови для дотримання академічної добросочесності під час навчання.

Так як забезпечення умов полягає в роз'ясненні правил академічної добросочесності і контролю їх дотримання, то опитування виявило, що викладачі повинні звернути увагу на те, що деяким студентам потрібні додаткові пояснення.

9. Чи контролюють викладачі самостійність виконання робіт студентами?

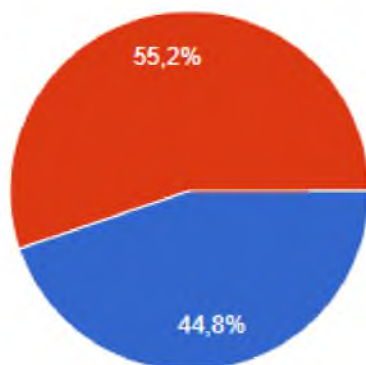
- Завжди контролюють: 88,1%.
- Частково контролюють: 11,9 %.
- Не контролюють: 0 %.

Опитування виявило, що викладачі контролюють самостійність виконання робіт з метою недопущення списування.

10. Чи вважаєте Ви необхідним проводити тренінги або семінари з питань академічної доброчесності?

- Вважають необхідними: 44,8 %.
- Не вважають необхідними: 55,2%.

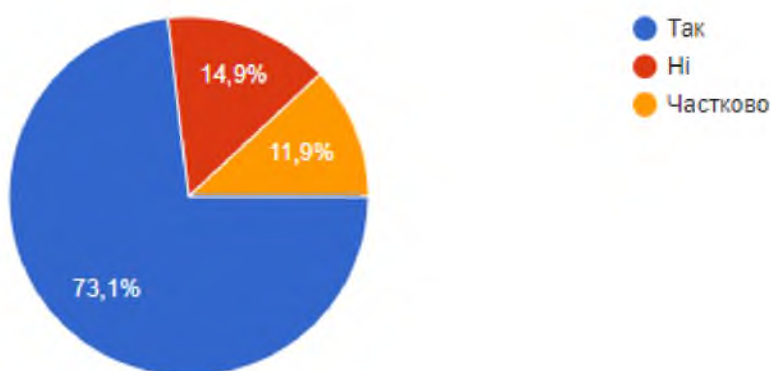

Опитування виявило, що лише 44,8% вважають, що потрібно проводити додаткові тренінги чи семінари з дотримання академічної доброчесності, а 55,2% вважають, що вони отримують достатньо інформації з цієї теми та навичок оформлення цитат, посилань. тощо. Це пов'язано з

тим, що в Коледжі щорічно проводиться конференція для студентів щодо правил дотримання академічної доброчесності.

11. Чи відомо Вам про використання програмного забезпечення для автоматичної перевірки та виявлення плагіату у студентських роботах?

- Знають про використання таких програм: 73,1 %.
- Частково обізнані: 11,9 %.
- Не знають: 14,9 %.

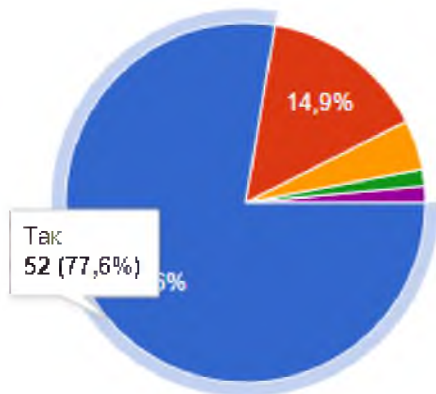

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (73,1%) знають про використання програмного забезпечення для виявлення плагіату, але досить великий відсоток має недостатню обізнаність з цього питання.

Потрібно звернути більшу увагу на пояснення використання програмного забезпечення для автоматичної перевірки та виявлення плагіату, ознайомити студентів з видами програм, звернути увагу, що перед здачею роботи студент може виконати попередню перевірку на плагіат щоб визначити, чи його робота має достатній рівень унікальності.

12. Чи приймаються в коледжі заходи проти студентів, в роботах яких виявлено елементи плагіату?

- Так: 77,6 %.
- Ні: 14,9 %.
- Не знаю: 7,5 %.

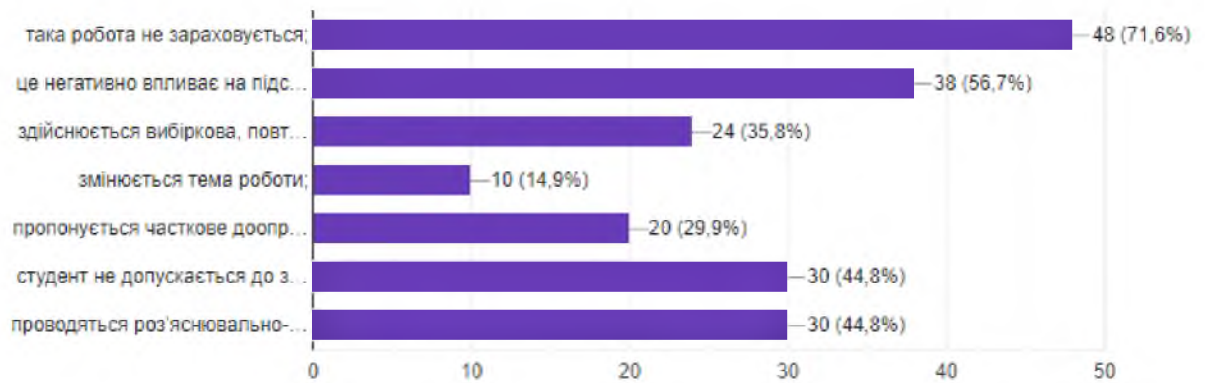

Опитування виявило, що переважна більшість анкетованих (77,6%) знають, що в нормативних документах визначені заходи, які проводяться при виявленні високого відсотку плагіату, і викладачі їх застосовують.

Деякі види робіт в обов'язковому порядку проходять перевірку на наявність академічного плагіату (наприклад, курсові проєкти/роботи, дипломні проєкти) з складанням відомості перевірки. Але те, що 14,9% респондентів вказали, що не приймаються заходи проти студентів, в роботах яких виявлено плагіат, може свідчити про недостатність комунікації між викладачами і студентами, тому що скоріш за все при перевірці було виявлено достатній рівень унікальності роботи, але при цьому студенти не отримали зворотній зв'язок від викладача з даною інформацією.

13. Які з перерахованих заходів використовуються в коледжі при виявленні плагіату у студентських роботах:

- Робота не зараховується: 71,6 %.
- Негативно впливає на підсумкову оцінку: 56,7 %.
- Вибіркова повторна перевірка: 35,8 %.
- Змінюється тема роботи: 14,9 %.
- Пропонується доопрацювання: 29,9 %.
- Студента не допускають до захисту: 44,8 %.
- Роз'яснювально-виховні бесіди: 44,8 %.

На це питання рецензентам були надані варіанти відповідей з можливістю обирати їх декілька одночасно.

Опитування виявило, що викладачі при виявленні плагіату чи списування найчастіше (71,6%) не зараховують роботи та відправляють їх на переробку. Також наявність плагіату негативно впливає на підсумкову оцінку.

14. Що, на Вашу думку, можна зробити для підвищення рівня дотримання академічної доброчесності серед студентів?

На це питання студенти могли надати свою власну відповідь. Респонденти висловили свої пропозиції:

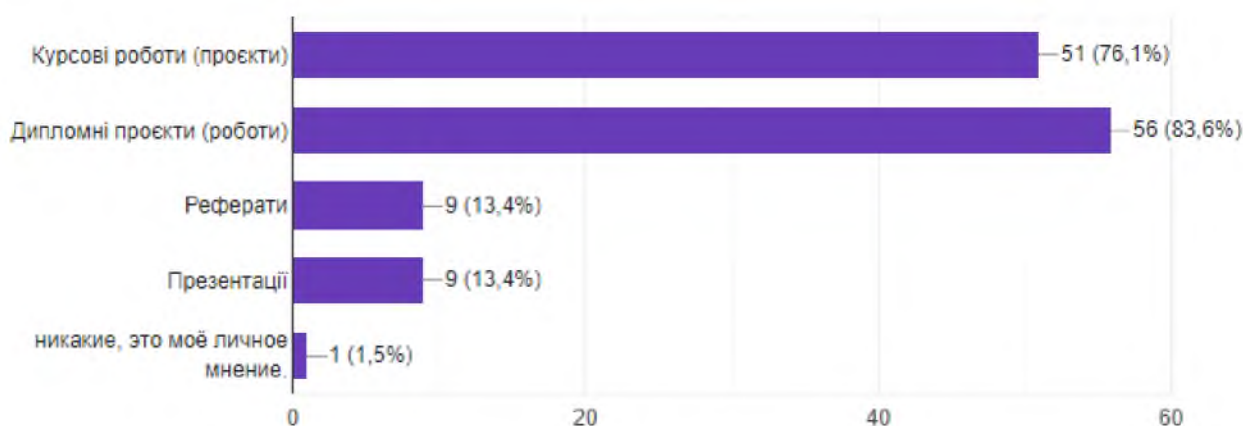
- Підвищувати рівень комунікації між студентами та викладачами.
- Формування культури доброчесності, використання сучасних інструментів і технологій, мотивація до доброчесності .
- Проводити роз'яснювальні бесіди про важливість доброчесності.
- Сприяти формуванню культури доброчесності через позитивні приклади та мотивацію.
- Говорити студентам, це що не можна робити так.
- Для підвищення академічної доброчесності серед студентів необхідно забезпечити їхню обізнаність про її цінність, впроваджувати прозорі правила оцінювання та заохочувати самостійне мислення.
- Все що можна було зробити, вже зроблено.
- Створювати авторські завдання.
- Надання інформації.

- Розповідати про неї та наслідки недотримання.
- І так все досить добре контролюється.
- Не зараховувати роботи які були сплагіачені.

Зробивши аналіз відповідей та пропозицій студентів, можна виділити головне: підвищити рівень інформованості щодо правил дотримання академічної доброчесності і підсилити контроль за їх виконанням.

15. Які види студентських робіт, на Вашу думку, в обов'язковому порядку повинні проходити перевірку на плагіат:

- Курсові роботи: 76,1 %.
- Дипломні проєкти: 83,6 %.
- Реферати: 13,4 %.
- Презентації: 1,5%.
- Ніякі: 1,5 %.

На це питання рецензентам були надані варіанти відповідей з можливістю обирати їх декілька одночасно.

Опитування виявило, що студенти вважають, що обов'язковій перевірці повинні підлягати дипломні проєкти (83,6%) та курсові роботи/проєкти (76,1%), що свідчить про високий рівень розуміння необхідності академічної доброчесності. Але в той же час перевірку інших видів робіт на плагіат більшість респондентів вважає необов'язковою.

Висновки за результатами опитування

Опитування показало, що більшість студентів (88,1%) мають чітке уявлення про академічну доброчесність, а також розуміють суть плагіату та пов'язані з ним ризики (95,5%). Однак рівень обізнаності щодо самоплагіату дещо нижчий (74,6%), що вказує на необхідність додаткового роз'яснення цього поняття.

82,1% респондентів добре знайомі з внутрішніми правилами академічної доброчесності коледжу, що є позитивним показником. Водночас 13,4% студентів лише частково ознайомлені, що свідчить про потребу у посиленні інформування та комунікації.

Більшість студентів (89,6%) вважають, що вони отримують достатньо інформації щодо академічної доброчесності. Разом із тим, частина респондентів (1,5 %) відзначили, що інформації недостатньо, що вказує на потребу в додаткових заходах з популяризації теми.

Викладачі активно інформують студентів про принципи академічної доброчесності (82,1%) та створюють умови для її дотримання (83,6%). Також викладачі ефективно контролюють самостійність виконання робіт (88,1%). Це свідчить про системний підхід у коледжі до забезпечення академічної доброчесності.

44,8% студентів вважають необхідними тренінги та семінари з академічної доброчесності, що вказує на потребу в удосконаленні освітньої роботи з цієї теми. Разом з тим, 55,2% не бачать потреби у таких заходах, що може свідчити про різний рівень обізнаності серед студентів.

Більшість студентів обізнані про використання програм для перевірки плагіату (73,1%), проте частина респондентів (14,9%) нічого про них не знають. Серед заходів при виявленні плагіату найчастіше застосовуються:

- незарахування роботи (71,6%);
- негативний вплив на підсумкову оцінку (56,7%);

- відмова у допуску до захисту (44,8%).

Водночас студенти запропонували підвищити ефективність заходів шляхом створення авторських завдань, проведення роз'яснювально-виховних бесід і підсилити контроль за виконанням принципів академічної доброчесності.

Студенти вважають, що обов'язковій перевірці на плагіат повинні підлягати:

- Дипломні проекти – 83,6%;
- Курсові роботи – 76,1%;

Це демонструє розуміння студентами важливості перевірки найбільш значущих робіт.

Рекомендації для підвищення рівня академічної доброчесності

1. Посилення комунікації між викладачами та студентами з питань академічної доброчесності.
2. Впровадження тренінгів та семінарів для детального роз'яснення понять "плагіат" та "самоплагіат".
3. Активне використання програмного забезпечення для перевірки робіт на плагіат.
4. Роз'яснювально-виховна робота щодо наслідків порушення академічної доброчесності.
5. Розробка індивідуальних завдань для мінімізації ризиків плагіату.
6. Запровадження прозорої системи оцінювання для мотивації до самостійної роботи.

Загалом опитування показало позитивний рівень обізнаності студентів із принципами академічної доброчесності та вказало на основні напрями для подальшого вдосконалення роботи в цьому напрямку.

Голова циклової комісії
Інформаційних технологій

Марина ВЕЛИЧКО

**Анкета для здобувачів освіти
Харківського політехнічного
фахового коледжу щодо дотримання
умов академічної доброчесності.**

Шановні студенти!

Ця анкета спрямована на оцінку рівня обізнаності та дотримання принципів академічної доброчесності у вашому освітньому процесі. Ваша участь допоможе вдосконалити освітній процес і забезпечити його прозорість.

Оберіть освітньо-професійну програму за якою Ви навчалися:

- Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем (151. 174)
- Обслуговування комп'ютерних систем і мереж (123)
- Мехатроніка та робототехніка (141)

Чи знаєте Ви, що таке академічна доброчесність?

- Так
- Ні
- Частково

Чи відома Вам сутність поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?

- Так
- Ні
- Частково

Чи знайомі Ви з поняттям "самоплагіат" ?

- Так
- Ні
- Частково

Чи ознайомлені Ви з положеннями та правилами академічної доброчесності, що діють у коледжі?

- Так
- Ні
- Частково

Як Ви вважаєте, чи достатньо інформації надається студентам про академічну доброчесність?

- Так
- Ні

- Частково

Чи інформують Вас викладачі, класні керівники навчальних груп, інші працівники коледжу про принципи дотримання академічної доброчесності?

- Так
- Ні
- Частково

Чи забезпечують викладачі умови для дотримання академічної доброчесності під час навчання?

- Так
- Ні
- Частково

Чи контролюють викладачі самостійність виконання робіт студентами?

- Так
- Ні
- Частково

Чи вважаєте Ви необхідним проводити тренінги або семінари з питань академічної доброчесності?

- Так
- Ні

Чи відомо Вам про використання програмного забезпечення для автоматичної перевірки та виявлення плагіату у студентських роботах?

- Так
- Ні
- Частково

Чи приймаються в коледжі заходи проти студентів, в роботах яких виявлено елементи плагіату?

- Так
- Ні
- Інше:

Які з перерахованих заходів використовуються в коледжі при виявленні плагіату у студентських роботах:

- така робота не зараховується;
- це негативно впливає на підсумкову оцінку при захисті роботи;
- здійснюється вибіркова, повторна перевірка роботи на плагіат після доопрацювання;
- змінюється тема роботи;
- пропонується часткове доопрацювання роботи;
- студент не допускається до захисту;

- проводяться роз'яснювально-виховні бесіди про дотримання академічної доброчесності.

1. Що, на Вашу думку, можна зробити для підвищення рівня дотримання академічної доброчесності серед студентів?

- Ваша відповідь

2. Які види студентських робіт, на Вашу думку, в обов'язковому порядку повинні проходити перевірку на плагіат:

- Курсові роботи (проекти)
- Дипломні проекти (роботи)
- Реферати
- Презентації

Дякуємо за участь у опитуванні! Ваші відповіді допоможуть нам створити доброчесну та прозору освітню спільноту.